

MARIBORSKI VEČERNIK „JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Ali je mogoča sinteza podonavskih stremljenj?

Za prvimi zelo optimističnimi vestmi, ki so poročale, da je sporazumevanje med Francijo in Italijo že toliko napredovalo, da gre le še za podrobnosti, prihajajo sedaj druge, malo bolj pesimistične. Francoski zunanji minister Louis Barthou je pred svojim odhodom v Ženevo napram časniškim poročevalcem samo zanimal govorice, da bi bila Francija že ustregla italijanski zahtevi po pariteti v oborožitvi na morju. Svoje besede je zaključil celo šalivo: »da bo treba časniškarski raci malo pristržiti peroti!«. Kmalu nato, ko je bil Barthou že v Ženevi, smo pa slišali iz Pariza in od drugod tudi drugačne, še vse bolj temne glasove. Po njih je položaj tak, da bi Francija rada, izkoriščajoč sedanjo italijansko zagato zaradi poloma z Nemčijo, likvidirala svoja stara nasprotja z Italijo na čim cenejši način, dočim bi pa Italija rada nasprotno svoje zavezništvo s Francijo čim dražje vnovčila. Kakor spekulira Pariz s sedanjo osamljenostjo Italije, tako spekulira Rim s polomom prizadevanj za sklenitev vzhodnega pakta, ker meni, da je Francija sedaj nujno prisiljena iskati zanj drugod nadomestila.

V kakšnem razvojnem stadiju so v resnici pogajanja med Francijo in Italijo za rešitev vprašanja paritete, Italijanov v Tunisu, »zaokroženja« italijanskih kolonij v Afriki itd., trenutno pač ni mogoče reči ničesar, ker diplomati svojih razgovorov ne obešajo na časniškarske zvonove. Vse, kar se kljub temu o tem piše, so same gole kombinacije; vendar bi se dalo po raznih znakih sklepati, da sporazum niti v obrisih še ni dosežen. Toda vse to vendarle ni jedro problema, to je v podonavskem vprašanju, kakor smo naglasili že v ponedeljek na tem mestu. Tu je ključ uspeha ali neuspeha prizadevanj za sporazum in zavezništvo med Francijo in Italijo. Podonavje! Nikjer v Evropi nasprotja niso tako izrazito vidna in ostra, kakor so tu. Tičejo pa se obenem cele vrste velesil, srednjih in malih držav, Italije, Francije, Nemčije, Poljske, Avstrije, Madžarske, Čehoslovaške, Romunije in Jugoslavije, deloma pa celo tudi Bolgarije in ostalih balkanskih držav. Sporazumna, vse zadovoljujoča rešitev podonavskih problemov bi se dala doseči samo s soglasjem in sodelovanjem vseh navedenih faktorjev! Je pa to sploh mogoče, četudi le teoretično? Skoraj bi lahko rekli brez pomislekov: — ne!

V glavnem si stojita v Podonavju nasproti dve skupini z diametralno nasprotnimi tendencami, katerima se pridružujeta v ozadju še dve drugi, obogateni sedaj celo še s tretjo. Prvi dve skupini sta Madžarska in Avstrija na eni ter mala antanta na drugi strani. Tu si stojita nasproti teza revizije in antiteza ohranitve sedanjega stanja. Kakšna neki naj bi bila sinteza? Tretja sila je Nemčija, katere cilj je »Anschluss«, četrta Italija, ki je doslej stala na strani revizionistov, peta pa Francija, ki je bila na nasprotnem koncu, zagovornica statusa quo. Šesta sila nastaja s sporazumevanjem Francije in Italije, ki naj bi našli sintezo teze in antiteze. Pri tem pa naglašajo Francija, da od svoje zahteve po nedotakljivosti sedanjega stanja ne odstopi niti za korak in tudi ne zapusti svojih zaveznikov v mali antanti. Italija nasprotno sicer ne naglašava, da ne opusti svojega podpiranja teze revizionizma, zato pa kriči namesto nje bolj glasno njena zaveznica Madžarska. Grof Bethlen je v »Pesti Napl-

Neenotnost v svetu Društva narodov

O načinu sprejema Rusije še vedno ni sklepa — Danes popoldne bo govoril v plenumu dr. Schuschnigg — Mala antanta in Podonavje

ŽENEVA 12. septembra. Svet Društva narodov je na svoji seji v ponedeljek sklenil, da se sovjetski Rusiji podeli stalno mesto v tej instituciji, ako plenum odobri njen sprejem v Društvo narodov. Izve se pa, da ta sklep ni bil tako lahek, kakor bi se dalo sklepati iz besed predsednika dr. Beneša po seji, ki je dejal, da je vse v najlepšem redu. Na tej tajni seji se je pokazalo, da med člani absolutno ni enotnega mišljenja o vstopu Rusije v Društvo narodov. Posebno se more to reči glede zastopnikov Avstralije in Anglije. Na seji je bil s strani Francije stavljen predlog, da svet Društva narodov povabi Rusijo naj pošlje svojega zastopnika v svet in delegacijo na za-

sedanje Društva narodov. Sir Simon je pa nastopil proti temu, češ, da bi to pomenilo netočno presojanje poteka debate. Zaradi tega je bilo na tej seji sklenjeno samo to, da se da Rusiji zagotovilo mesta v svetu, ako bo sprejeta v Društvo narodov. Pogajanja o načinu sprejema Rusije so se zato nadaljevala večer popoldne in se bodo najbrže še zavlekla.

PARIZ, 12. septembra. Ženevski dopisniki pariških listov poročajo, da bo imel avstrijski kancelar dr. Schuschnigg danes popoldne v Društvu narodov velik govor, v katerem bo orisal notranje-politični položaj Avstrije. »Echo de Paris« pa pove še več in pravi, da bo

Schuschnigg v tem svojem govoru otičelno povabil podonavske države, naj se pridružijo letos marca v Rimu sklenjenemu gospodarskemu sporazumu med Italijo, Avstrijo in Madžarsko. Ob sedanjem položaju, pa pravi list, je zelo malo verjetno, da bi mogel tak apel doseči kak uspeh. Pa tudi to ni nobena skrivnost, da Schuschniggov govor ne bo po okusu male antante. V zvezi s tem pravijo listi, da se vendar sestane te dni tudi stalni svet male antante. O pomenu tega sestanka spričo sedanjega kompliciranega položaja srednjeevropskih vprašanj zato ne more biti dvomov.

Demanti italijanskih laži

URADNO POROČILO AGENCIJE »AVAL« O OBISKU MARŠALA BALBA V DALMACIJI.

BEOGRAD, 12. sept. Agencija »Aval« je pooblaščen, da objavi: Vest agencije »Havas« o demonstracijah v Splitu proti maršalu Balbu je netočna. V Splitu ni bilo nikakih demonstracij za časa Balbovega obiska. Slišali so se samo neki protitalijanski vzkliki s strani neznatne skupine nacionalistov, izzvanjih po manifestacijah italijanskih optantov. Maršal Balbo ni bil žaljen, še manj pa mu je pretela kakšna nevarnost. Prav tako pa tudi ni bil prisiljen zapustiti Split. Istočasno ponatiskujejo tu članek ženevskega dnevnika »Journal des Nations«, ki piše med drugim: Čitajoč vest o obisku guvernerja italijanske Libije, maršala Balba v Splitu, se nam postavlja

vprašanje, kaj je maršal Balbo iskal v Splitu, jugoslovanskem mestu Dalmacije, katere ime je že davno dodano imenom Sardinije, Korzike, Tunisa in Malte ob vsaki demonstraciji eksaltirane mladine črnih srajc? Treba je upati, da ta novi nepremišljeni korak onega, katerega v Italiji splošno označujejo za naslednika maršala Badogliea, ne bo imel neugodnih posledic in da se, hvala strogim in pametnim odredbam, ki jih je jugoslovanska vlada storila za ohranitev reda, še vedno na peti položaj na Jadranu zaradi tega ne bo poslabšal. Med tem pa je Balbo obiskal tudi že Trogir in Šibenik ter zapustil naše ozemlje.

Schuschnigg o sporazumu z Nemčijo

SPORAZUM JE MOGOČ SAMO, AKO SE NEMČIJA NE BO VTIKALA V AVSTRIJSKE NOTRANJE ZADEVE.

LONDON, 12. sept. »Times« objavlja govor svojega ženevskega dopisnika s kancelarjem dr. Schuschniggom o možnosti sporazuma med Avstrijo in Nemčijo. Dr. Schuschnigg je naglasil: Kar se tiče Avstrije, je tak sporazum mogoč vsak trenutek, toda pod pogojem, da se nihče ne vmešava v notranje avstrijske zadeve. Propagan da nemškega radia se je sicer nehala, toda Nemčija mora nuditi tudi druge dokaze svoje dobre volje. Nemčija je upeljala vizum tisoč mark za ono, ki potujejo v Avstrijo, da na ta način

uniči naš tujski promet, pa ji to ni uspelo in je tudi sama Bavarska bila letos prazna, ker v Nemčiji nihče nima denarja, da bi potoval na poletni odmor, dočim je tujski promet v Avstriji kljub zadnjim dogodkom bil letos zelo dovoljen, izvemši Tirolsko, ki pa je dobila nadomestilo v tem, da je tam letovalo preko 200.000 naših otrok. Samo, ako se Nemčija ne bo vmešavala v avstrijske notranje zadeve, more Papenova misija uspeti, v nasprotnem primeru pa je vsak trud zaman.

te dni povedal, da sloni madžarsko-italijansko prijateljstvo in s tem tudi sodelovanje sploh le na revizionizmu. Ako Italija izda revizionizem, ji Madžarska ne bo mogla več slediti. More po tem Italija še sklepati dogovore s Francijo tudi v imenu Madžarske? Ne! Bi jih mogla Francija, ako bi opustila anti-revizionizem v imenu male antante? Tudi ne. Ako opusti Italija revizionizem, bo šla Madžarska z vsemi jadrji v vođe Nemčije, ako opusti Francija anti-revizionizem, bo šla svojo pot mala antanta. Ako bi se pa nazadnje tudi zgodil čudež in bi se iz tega kaosa le našla sinteza in v njej rešitev, bi ostal ob strani še vedno važen faktor, to je Nemčija. Brez volje Nemčije ali celo proti njej pa je zares veljavna rešitev

podonavskih vprašanj prav tako nemogoča, kakor brez male antante ali Avstrije in Madžarske!

Skušali smo razčleniti teoretične možnosti edino uporabljivega podonavskega sporazuma in pokazali smo s tem gordijski vozlož osrednje točke sporazumevanja med Francijo in Italijo. Med tem pa, ko je Aleksander Veliki Macedonski gordijski vozlož vsaj lahko presekali, je to v podonavski zmedji nemogoče, ker bi tako presekane pomenilo novo vojno! Po vsem tem naj nam diplomati dovolijo izreči neodstranljivi dvom glede sporazuma med Francijo in Italijo tako, da bi bil volk sit in ovca cela. Za to pa gre in nobena druga rešitev ne bi bila rešitev, ampak le epizodni provizorij. —r.

Presenečenje v Italiji

RIM, 12. sept. Demanti agencije »Havas« o tem, da bi bil že dosežen sporazum v pogajanjih med Francijo in Italijo, je vzbudil v Italiji veliko presenečenje. Fašistični tisk je namreč pisal o tem sporazumu že zelo na široko, da bi s tem pokazal, kako je bil polom italijanskega prijateljstva z Nemčijo takoj rekompenziran z mnogo večjim prijateljstvom s Francijo. Ta demanti je zato pokvaril vse te dolge navdušene članke. Da bi zabrisali vtis, ponatiskujejo sedaj tukajšnji listi razne vesti tujih listov, zlasti ameriških, ki trdijo v svojem lovljenju za senzacijami, da je sporazum vendarle dosežen kljub demantiju agencije »Havas«. Splošno pa se sodi, da stoje sporazumu na poti skoraj nepremagljive težkoče v podonavskih problemih. Verjetno je, da se bo vse to sporazumevanje sploh končalo tako, kakor se je prizadevanje za sklenitev vzhodnega pakta.

Nemčija opazovalka

BERLIN, 12. sept. »Berliner Tagblatt« poroča, da je nota o stališču nemške državne vlade v vprašanju vzhodnega pakta bila odposlana zaenkrat samo vladam Francije, Anglije in Italije. List konstatira nadalje, da bo Nemčija odslej v Evropi v polnem in pravem pomenu besede samo opazovalka. Brez priznanja popolne nemške enakopravnosti ne more biti niti govora o kakršnemkoli nemškem sodelovanju v Evropi. Iz Ženeve pa se poroča, da je poročilo o nemški odklonitvi vzhodnega pakta, napravilo tam zelo slab vtis. Splošno se zatrijuje, da je nemška nota tako jasna, da ne dopušča nikake nadaljnje debate več. Nemška vlada je prekinila vse razgovore o tem paktu.

SMRT VODITELJA LEGITIMISTOV.

BUDIMPEŠTA, 12. septembra. Včeraj je umrl tukaj vodja madžarskih legitimistov grof Josip Karoly v 50. letu starosti. Zaradi bolezni je prevzel vodstvo legitimistične akcije od njega že prej grof Anton Szigray.

HITLER RIMSKI CESAR?

LONDON, 12. septembra. Iz Berlina poročajo, da nameravajo nekateri narodni socialisti pokreniti akcijo, da se ponudi Hitlerju krona rimskega cesarstva nemške narodnosti. Hitler bi tako postal cesar, a ne kot naslednik Viljema II., ampak cesarja Karla Habsburškega.

Dnevne vesti

Rdeči križ kliče!

Rdeči križ, naša prva in najvažnejša humanitarna institucija, ima v smislu zakona o Rdečem križu kraljevine Jugoslavije v času od 16. do 23. t. m. svoj teden, ki bo po vsej državi posvečen plemenitim društvenim nalogam. Enkrat vsako leto stopa ta velevažna človekljubna organizacija pred najširšo javnost, ki naj do zadnjega državljana spozna pomen in vrednost Rdečega križa. Namen tedna Rdečega križa pa je tudi ta, da se društvo podpre ne samo moralno, temveč tudi materialno. V času od 16. do 23. t. m. bodo zaradi tega po vsej državi nabiralne akcije, katerih se bodo udeležile vse plasti naroda, od najbogatijšega do najsiromašnejšega državljana. Vsak naj po svojih močeh prispeva in v tem slučaju bo tudi uspehi tedna Rdečega križa popolni. V vseh večjih krajih države bodo primerne prireditve, pri katerih se bo razpravljalo o nalogah, organizaciji in bodočnosti Rdečega križa. V Mariboru bo v nedeljo 16. t. m. dopoldne v veliki unionski dvorani veliko zborovanje s primernimi predavanji in petjem. Popoldne pa priredi agilni krajevni odbor Rdečega križa na Gambrinovem vrtu veliko ljudsko veselico z izredno pestrim sporedom. Na programu bo glasba, petje, ples, koncert malih harmonikarjev Rdečega križa, nagradno kegljanje ter druge zabave. Z ozirom na plemeniti namen je pričakovati, da bo tudi naša javnost ravdevolje in polnoštevilno sledila klicu Rdečega križa, ki je nas vseh varuh tako v času miru, kakor v času vojnih zapletitjav.

Iz sodne službe. V višjo položajno skupino je napredoval starešina okrajnega sodišča v Ljutomeru Ivan Trinklhaus.

Premestitev v poštni službi. Poštni kontrolor Alojzij Ljubič je premeščen iz Poljčan v Slovensko Bistrico.

Napredovanje v občinski službi. Po službeni pragmatiki so napredovali v višjo položajno skupino: Rudolf Glabučnik, Stjepka Kamenškova, Klementina Kotnikova, Josip Primožič, Jožica Zagorčeva, vsi uradniki magistrata in poduradnik Ivan Pukl ter šolski sluga France Leskovar in France Roškar.

Novi gradbeni inženjer mestnega gradbenega urada. Razpisano mesto gradbenega inženjerja na mestnem gradbenem uradu v Mariboru je na sinočni tajni seji podelil občinski svet inž. Accettu.

Na državni nižji gozdarski šoli v Mariboru prične šolsko leto 1934-35 dne 24. septembra t. l. Oni kandidati, ki bodo na novo sprejeti, kakor tudi gojenci, ki prestopajo v II. razred dveletne šole, naj se zglase v zavodu dne 23. septembra t. l. Popravni izpiti se bodo vršili 22. septembra t. l.

Združenje trgovcev v Mariboru apelira na svoje člane, da se udeležijo letošnje proslave Rdečega križa, ki bo 16. t. m., in sicer bo ob pol 10. uri slavnostna akademija v dvorani pivovarne »Union«, ob 15. uri pa veselica v restavraciji »Gambrinus«.

Dvodnevni tečaj za konserviranje sadja in zelenjave bo dne 21. in 22. septembra t. l. na banovinski vinarski in sadjarski šoli v Mariboru. Tečaj je teoretičen in praktičen ter traja dnevno od 8. do 12. in od 14. do 18. ure. Udeležbo je javiti z dopisnico do 20. septembra ravnateljstvu šole.

Slovensko trgovsko društvo v Mariboru priredi s sodelovanjem Trgovskega pevskega odseka v nedeljo 16. t. m. družabni izlet v Št. Lovrenc na Pohorju, na katerega vljudno vabi vse člane in društvo naklonjeno občinstvo. Odhod z vlakom ob 13.27 uri do postaje Sv. Lovrenc in od tam peš do restavracije gosp. Geratiča. Prijave sprejema društveni tajnik v Jurčičevi ulici 8-1, telefon 28-48 in gosp. Anderle, telefon 29-10 do petka 14. t. m. Ako bi bilo v nedeljo 16. t. m. slabo vreme, se bo izlet vršil v nedeljo 23. t. m.

Blagoslovitev in otvoritev novega Galskega doma v Zrkovcih. K našemu včerajšnjemu kratkemu poročilu o tej nedeljski pomembni slavnosti v maribor-

ski okolici moramo dodati še to, da je bil pokrovitelj g. narodni poslanec ravnatelj Anton Krejči, kumica je pa bila ga. Zora Ravnikova. Blagoslovitvene obrede je s peto sv. mašo opravil hoški dekan g. Sagaj. Mal deček in deklica sta pokrovitelju in kumici izročila krasna šopka nageljnov. Pri slovesnosti so govorili tudi pokrovitelj g. Krejči, ga. Ravnikova in okrajni glavar g. Makar. Prisotni so navdušeno pritrjevali vsem govornikom z bratskim sklepom, da bodo doprinesli vsako žrtev v pomoč svojega bližnjega. Veselica, ki je trajala do poznih večernih ur, je pa bila najlepši dokaz sloge in bratstva naših vrlih Zrkovčanov.

Avstriji ne smejo kar tako v Jugoslavijo. Varnostno ravnateljstvo za Štajersko in Gradcu je odredilo, da morajo avstrijski državljani, ki potujejo v našo državo, do nadaljnjega mimo rednega potnega lista pokazati na meji tudi spričevalo o dobrem ponašanju, ki ga bodo dobili pri politični in policijski oblasti svojega bivališča.

Obsodba zaradi protidržavne propagande. Pred zagrebškim okrožnim sodiščem se je te dni zagovarjalo več oseb zaradi razširjenja protidržavnih letakov. Obsojeni so bili: dr. Ivan Pernar na 2 leti in pol zavora, tiskarnar Vladimir Horvat na 2 leti zavora, njegov brat Jurij na 1 leto in 6 mesecev zavora, Andrej Raspor, Andrej Hršak in Ludvik Ivekovič na 1 leto zavora, Lenka Štimčeva in Karel Šejkot pa na 10 mesecev zavora.

Jesensko potovanje parnika »Kraljica Marija« v Orient. Dne 21. septembra t. l. krene parnik »Kraljica Marija« s Sušaka, da nudi potnikom v teku 22 dni priliko obiskati zibelke stare helenske kulture z ostanke njenega zlatega veka, dalje Rodos, najlepši otok Dodekaneza z zanimivimi spomeniki iz dobe vladanja malteških vitezov, Sirijo z vzornimi avtomobilskimi cestami, ki olajšajo izletnikom ture v Baalbeck z monumentalnimi tempelskimi razvalinami in v Damask, najslavnejše mesto orienta. Končno se dotakne »Kraljica Marija« Palestine s častitljivimi spomeniki stare in nove zaveze ter Egipta, dežele faraonov, z neprecenljivimi izkopinami. Na povratku obišče parnik najlepši dalmatinski mesti Dubrovnik in Trogir. Cena te edinstvene morske vožnje znaša všteti kabine, popolno oskrbo, kopeli itd. od 5000 Din naprej. Tudi izleti na kopnem so najnižje kalkulirani. Za tem potovanjem se vrši na splošno željo poseben izlet od 13. do 29. oktobra s Sušaka v Dalmacijo, Albanijo, Grčijo in na Rodos. S tem naj bo omogočeno morsko potovanje vsem, ki se niso mogli udeležiti pomladanskih in poletnih izletov s »Kraljico Marijo«. To jesensko potovanje stane z vožno karto, kabino, izvrstno oskrbo, kopelmi in vsemi predvidenimi izleti na kopnem z avtomobili, vodniki, vstopnicami, napitninami itd. 4050 Din. Vse nadaljnje informacije, prijave, rezervacije kabin, nabava vizumov in valut po najugodnejših dnevnih tečajih pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, tel. 21-22.

Trgovski pevski zbor prične redne vaje v četrtek 13. t. m. ob 20. uri ter vljudno vabi k petju tudi novince.

Zagonetni letaki. Po našem mestu so se zadnje dni pojavili letaki z dokaj zagonetno vsebino. V pomirjenje javnosti sporočamo, da so to letaki Dramskega studia v Mariboru, ki tem potom vabi cenjeno občinstvo na svojo otvoritveno predstavo, ki bo v soboto, dne 15. t. m. ob 20. uri v Narodnem gledališču. Igrali bodo »Patriote«.

Gledališki abonma je cenejši! Uprava Narodnega gledališča v Mariboru opozarja na velike ugodnosti, ki jih nudi letošnji razpis gledališkega abonmana stalnim obiskovalcem gledališča. Abonma velja za 22 predstav (2 predstavi več kakor lani!) in pomeni okoli 50 odst. popusta proti večernim cenam. Tako na primer plača abonent-uradnik za vseh 22 predstav za sedež v prvi vrsti parterja 287 Din. (To malenkostno vsoto plačuje v sedmih zaporednih obrokih po 41 Din!), dočim plača neabonent za istih 22 predstav 584 Din, torej še enkrat več kot abonent! Razpisani so trije abonmani: A, B, C, Lanskim abonentom so do-

sedanji sedeži rezervirani samo do sobote 15. t. m. Zato naj blagovolijo čim prej obnoviti abonma.

Z avtokarom v Ptuj in Haloze. »Putnik« priredi 16. t. m. izlet z avtokarom v enega najlepših delov Slovenije, v starorimski Poetovio z vožnjo po Haloških goricali. Prav posebna zanimivost tega izleta bo ogled Ferkovega muzeja v Ptuj in gradu grofa Herbersteina, kar se dovoli le ob izjemnih prilikah. Sloves zbirke ptujskega muzeja iz rimskih časov je izreden; zato ne dvomimo, da bo marsikdo hotel izkoristiti to lepo priliko ter dobiti obenem vpogled v privatne historične zaklade Herbersteina. Pa tudi prijatelji narave in sladkega grozdja ne bodo prikrajšani. Ob 14. uri popoldne krene avtokar iz Ptuja preko Št. Vida v Haloze na vrh Okiča, z lepim razgledom po haloških gričih. Povratek preko Sv. Barbare in spodnjega Dravskega polja v Ptuj in Maribor. V Halozah si bodo izletniki lahko prav poceni nabavili grozdje. Cena vožnje, všteti obed in večerjo znaša 72 Din za osebo. Za izlet je že sedaj izredno zanimanje, zato pihite s prijavo. Vse nadaljnje informacije in prijave pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova cesta 35, telefon 21-22.

Dramski studio ZKD v Mariboru
15. IX. 1934 ob 20. uri Narodno gledališče
»PATRIOTJE« (Mešetarji s slavo).

Šoferjeva spretnost preprečila smrt matere in otroka. V srednjem tempu je vozil včeraj okrog poldne mimo Skorbe proti Mariboru šofer tovorni avto mariborske tvrdke »Motor Oil«. Z njim sta se peljala tudi uslužbenec in neki delavec omenjene tvrdke. Ko je avto privozil v bližino neke hiše, je šofer opazil, da je skočil z desne strani na cesto otrok tik pred vozilo. V tem trenutku je šofer naglo krenil na levo, ko se mu je prikazala pred očmi mati, ki je skočila na pomoč svojemu otroku. V trenutku je šofer krenil zopet na desno in ni manjkalo za las, pa bi bil povozil preplašeno mater, ki je padla in obležala na cesti. Pri tem je zdrknilo vozilo s ceste in se prekučnilo. Delavec je padel v obcestni jarek in se hudo poškodoval po vsem telesu. Šofer in njegov spremljevalec pa sta na veliko srečo ostala oba nepoškodovana. Ponesrečenega delavca so takoj spravili v bolnišnico, do nezvesti prestrašeni materi pa so nudili pomoč domačini. Očividci so bili prepričani, da sta našla smrt pod kolesi mati in otrok. Niso se pa mogli dovolj načuditi šoferjevi spretnosti, ko so se prepričali, da sta mati in otrok zdrava in da je šofer znal v tako kritičnem trenutku preprečiti neizogibno smrtno nesrečo ter se podal sam s svojim vozilom v nevarnost.

Starši! Zahtevajte nakaznice pri Nabavljalni zadrugi državnih uslužbencev in kupujte vse šolske knjige in šolske potrebščine za srednje, meščanske in ljudske šole pri Zlati Brišnik, Slovenska ulica 11.

Javna kuhinja na Slomškovem trgu 6 se vsem toplo priporoča. Hrano dostavlja v vseh 3 razredih na dom.

Grajski kino Četrtek 13. sept.
V znamenju križa
Mojskarsko veledelo v nemškem jeziku.

Radio Ljubljana. Spored za četrtek 13. t. m.: Ob 12.15: plošče; 12.50: poročila; 13: čas. plošče; 18: plošče; 18.30: pogovor s poslušalci; 18.50: plošče po željah; 19.30: čas. jedilni list; 20: prenos iz Beograda; 22: čas. poročila, harmonika-solo.

Grajski kino. Danes zadnji dan izbran vefilm »Begunec iz Chicaga«, Gustav Fröhlich. Od jutri četrtega dalje največje filmsko delo vseh časov »V znamenju križa«. Krasen vefilm iz časov preganjanja kristjanov. V nemškem jeziku.

Kino Union. Danes v sredo zadnji dan originalni ruski govoreči vefilm »Pot v življenje«. Od četrtega dalje »Prebujene strasti« (Prva dekliška ljubezen). Krasen film, ki je bil kot najboljši nagrajen v Milanu z zlato kolajno.

Pri ljudeh, ki so potrli, preutrnjeni, za delo nezmožni, povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost.

Narodno gledališče

Narodno gledališče v Mariboru je ob svoji petnajstletnici obstoja razpisalo prav ugoden abonma ter pripravlja v dramo, kakor tudi v opereti in operi izredno pester in kvaliteten repertoar. Že prve premiere same bodo pričale o resnem hotenju gledališke uprave, nuditi dostojno sezono: Otvoritvena predstava bo Shakespearjeva večno sveža tragedija »Hamlet«. To delo se uprizaro na željo prvaka mariborske drame Vl. Skrbinška ob desetletnici njegovega gledališkega delovanja. Igral bo naslovno vlogo. Po dolgem presledku uprizaro kot drugo letošnjo premiero Cankarjeve »Hlapce« v novi zasedbi in inscenaciji ter v režiji glavnega režiserja J. Koviča, ki pripravlja tudi »Hamleta«. Tretja premiera bo drama Oskaria Wildeja »Idealen soprog« v režiji Vl. Skrbinška ter z novo članico Savo Severjevo v glavni ženski vlogi. Opereta otvori novo sezono z Leharjevim »Carjevičem«, ki je glasbeno odlično delo ter nudi pevcem možnost velikega razmaha.

Pri glavobolu, omotici, šumenju v ušesih, porušenem spanju, slabovoljnosti, razdraženosti sežite takoj po staro preizkušeni »Franz Josefovi« grenčici. Poročila višjih zdravnikov v zdraviliščih za želodčne in črevesne bolezni poudarjajo, da je »Franz Josefova« voda izborno učinkujoče naravno odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Šolske knjige

šolske potrebščine
Tiskovna zadruga, Maribor
Aleksandrova cesta 13
Odplačila event. tudi na obroke!

Železniški upokojeanci in upokojenke (vdove) v Mariboru in okolici, ki so člani ljubljanskega podpornega društva, se obveščajo, da so bile volitve delegatov na XX. volišču (Maribor, Narodni dom), ki so se vršile 17. septembra lani, z odlokom uprave policije v Ljubljani, št. 1/180/13 z dne 28. avgusta 1934 razveljavljene. Ker se bodo morale na tem volišču izvršiti nove volitve delegatov, se opozarjajo vsi v poštev prihajajoči člani in članice na to, da bodo potrebna navodila za te volitve pravočasno objavljena v listih.

Drobne policijske vesti. Preteklo noč je policija aretirala dva potepuha, Henrika K. in Augusta P. ter dva sumljiva elementa, Antona M. in Blaža H. Prijavljena sta bila Karel T. in France V., ker sta se grdo vedla v nekem javnem lokalu, Andrej K. zaradi kršitve zglaševalnih predpisov, več kolesarjev in voznikov zaradi kršitve cestno-policijskega reda. Nadalje se je zgledil na policijski trgovci Stanko Markovič iz Gosposke ulice in prijavil, da mu je neznan tat med počitnicami ukradel iz zaboja na podstrešju več šolskih knjig, vrednih 530 Din. Tkalec Tomaž Lubša, stanujoč na Pobrežju, je policiji naznanil, da mu je neznan kolesar odpeljal z dvorišča ženske bolnišnice v Vinarski ulici 1000 Din vredno kolo znamke »Puch«, ki ima evidenčno številko 78123. Mehaniku Alfredu Mariniju pa je nekdo odnesel z dvorišča delavnice na Tržaški cesti 1200 Din vredno rezervno kolo.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 17.1 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 10.3 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 18.3 stopinjah C 744.4, reduciran na ničlo pa 742.2; relativna vlaga 89; od včeraj na danes je padlo 4.8 mm dežja; vreme je oblačno in deževno; vremenska napoved pravi, da se bo vreme v nekoliko dneh zjasnilo.

Današnji trg je bil kljub slabemu vremenu precej bogato založen. Okoliški kmetje so pripeljali 12 vozov čebule in drugih poljskih pridelkov ter 36 vozov raznega sadja. Cene blagu so bile nizke in so zaradi dežja okrog 10. ure še bolj padle, ker so pač skušali prodajalci spraviti svoje blago za vsako ceno v denar. Precej je bilo na današnjem trgu tudi gob, ki so jih prodajali kupček po 1 do 2 Din.

dominialite se CMD

Četrta redna seja mestnega občinskega sveta

POROČILO ŽUPANA IN ODSEKOV. — REŠENO VPRAŠANJE BENCINSKIH ČRPALK. — SVOBODNE IN TAJNE VOLITVE PO ČISTEM PROPORCU 6 ČLANOV V UPRAVNI ODBOR MESTNE HRANILNICE. — VEČ NAKNADNIH ODOBRITEV. — RAZNI SKLEPI.

Čeprav je bila sinočnja četrta redna seja mestnega občinskega sveta mariborskega po daljšem presledku, se je vendar poznalo po dnevnem redu, da so novo organizirana mestna podjetja zelo razbremenila mestni občinski svet. Sejo je vodil mestni župan g. dr. Lipold, ki je po določitvi overovateljev seinih zapisnikov ex praesidio poročal, da je upravni odbor sklepal o zamisli, naj bi se Pirnatov osnutek Maistrovega doprsnega kipa iz mavca, ki je last občine, vliil iz bron. Župan je predlagal, naj bi občinski svet sprejel ta načrt in naj bi se stroški, ki bodo znašali okrog 3000 Din, krili iz fonda za nepredvidene izdatke ter naj bi se delo poverilo akademskemu kiparju Niku Pirnatu, osnutek iz mavca pa naj bi občina poklonila mestnemu muzeju. Županov predlog je bil z odobravanjem in soglasno sprejet. Občinski svet je tudi pooblastil župana, da skliče čim prej anketo, na kateri se bo rešilo vprašanje postavitve spomenika osvoboditelju Maribora, pokojnemu generalu Rudolfu Maistru. Končno je župan sporočil občinskemu svetu zahvalo ljubljanske občine za ljubezniv sprejem ob priliki zadnjega obiska Ljubljane, obenem s povabilom, naj bi Maribor čim prej vrnil obisk beli Ljubljani. Dejal je tudi, da je upravni odbor dovolil nedeljeno uradovanje na magistratu do sobote 15. t. m.

POROČILA POSAMEZNIH ODSEKOV.

Sledila so nato poročila posameznih odsekov občinske uprave. Za prvi odsek je poročal občinski svetnik g. dr. Miloš Vauhnik in omenil, da je občina sprejela bansko odredbo proti utapljanju kopalcev in ukrenila vse potrebno, da se bo odredba striktno izvajala. Sporočil je nadalje, da se bo spor med občino in moško kaznilnico, ki si lasti javno pot na parceli št. 511, končal pred sodiščem. Ugotovljeno je bilo namreč, da ne drže trditve kaznilnice o 40-letni nepretrgani uporabi. Pravno zastopstvo je občinski svet poveril odvetniku dr. Mühleisnu. Ostale zadeve prvega kakor vse zadeve drugega odseka so bile odložene za tajno sejo.

Poročilo gradbenega odseka je podal občinski svetnik g. inž. Jelenc. Občinski svet je odobril več predlogov odseka in so bile tako ugodno rešene prošnje: ravnatelju Mariborske tiskarne Deteli se podaljša termin do konca septembra za zgradbo hiše na kupljeni mestni parceli; Mariji Oehmovi se dovoli obstoj lesene lope v Frančiškanski ulici za dobo enega leta; Amaliji Kiffmanovi se dovoli parcelacija v Cankarjevi ulici; posestnikom hiše v delavski koloniji se dovoli postavitev ograje na lastne stroške in ureditev vrtov pred hišami proti letni priznalnini 1 Din za kvadratni meter. Prošnjo prebivalcev magdalenskega okraja za napravo stopnišča s Pobreške ceste do Taborske ulice na vzhodni strani Turkove hiše pa je občinski svet odklonil, kakor tudi prošnjo Marije Pločeve za ukinitve gradbene prepovedi na njeni parceli, dokler ne bo gotov regulacijski načrt, ki je v zvezi z gradnjo novega mostu v Melju z dostavkom, da se bo občina pričela pogajati s prosilko zaradi odkupa te parcele. Odloženi sta bili nadalje tudi prošnji Zofke Senbaumove in Terezije Švigerjeve glede postavitve in premestitve tobačnih paviljonov. Na županov predlog se bo vprašanje paviljonov in kioskov enotno obravnavalo na prihodnji seji. Naknadno je nadalje občinski svet odobril sklepe gradbenega odseka, in sicer: pravoslavni cerkveni občini je odstopila mestna občina brezplačno 900 kvadratnih metrov sveta na sredini Jugoslovanskega trga za cerkev, vendar pa ostane ta svet last mestne občine, dokler ne bo cerkev sezidana; gradbeni urad je v smislu zakona razdelil vse mestne ulice in ceste v dve kategoriji ter spadajo v prvo kategorijo vse ulice in ceste z močnim vozovnim prometom; hodnik ob Vlahovi-

čevi parceli na Meljski cesti do železniškega viadukta bo popravila mestna občina na Vlahovičeve stroške in bo ta hodnik tlakovan po vzorcu praških cest z majhnimi granitnimi kockami; tlakovalna dela strmega dela Tyrseve ulice in ureditev hodnika pa bo občina izvršila s pomočjo banovinske hranilnice, ki je itak dolžna prispevati primerni znesek.

FINANČNE ZADEVE.

Uvodoma je finančni referent mestne občine g. Saboty poročal o vprašanju bencinskih črpalk, ki jih imamo v Mariboru 7 in ki so po večini last tujih petrolejskih družb ter stoje vse na javnem mestnem svetu. Lastniki, oziroma najemniki niso imeli doslej nobenih pogodb z občino in tudi niso plačevali skoro nobene najemnine. Več so nesli mestni blagajni tobačni paviljoni kakor pa bencinske črpalke. Pri rešitvi vprašanja bencinskih črpalk je bila tendenca, da se doseže primeren finančni uspeh za mestno blagajno. Ker so imeli najemniki omejenih črpalk le dovoljenja do preklica, je že lani mestna občina ta dovoljenja odpovedala. Najemniki črpalk so stavili občini novo ponudbo, ki pa je odsek ni sprejel. Občinski svet je sprejel odsekov predlog, po katerem ne bo občina sklenila z njimi nobene pogodbe, plačati pa bodo morali po 1000 Din na mesec, kar bo vrglo mestni blagajni na leto okrog 75.000 Din.

Nadalje je občinski svet ugodno rešil prošnjo mariborske mestne godbe. Dovolil ji je tako ime in ji poklonil 1000 Din podpore iz fonda za nepredvidene izdatke. Podpore v znesku 2000 Din je poklonil tudi Mariborskemu šahovskemu klubu. Sprejel je sklep, da se bo pobirala odslej tehtarina le od neke teže, če se bo voznik izkazal s tehtarinskim listkom, da je bilo njegovo vozilo tehtano na mestni tehtnici. Odobril je najemniške pogodbe za državno trgovsko akademijo, za

državno realno gimnazijo, nadalje s Sokolom Maribor I. za letno telovadišče in s Sokolom Maribor Matico za nogometno igrišče v Ljudskem vrtu. Dodatno k uradnemu predlogu glede pogodbe s Sokolom Matico in ISSK Mariborom, ki smo ga pred kratkim objavili in ki je bil v celoti sprejet, je občinski svet odobril še klavzulo, da predmetna pogodba ne velja za naslednike in ne sme Sokol Matica dati prostora v podnajem drugemu, sicer ugasne veljavnost pogodbe. Tako je torej končno rešena zadeva, ki je šla zlasti sportnim krogom zelo na živce. Zastopniki Sokola in ISSK Maribora so se popolnoma sporazumeli in je na sinočni seji tudi občinski svet izrekel svoj »da«.

Pri razpravi o najemniških pogodbah za šole se je župan v kratkih besedah dotaknil perečega problema prostorov za srednje šole in dejal, da se bo z vprašanjem resno bavil mestni šolski svet na svoji prvi seji ter je pričakovati, da bo tudi to vprašanje kljub skromnim fiskalnim sredstvom mestna občina zmagala. Naknadno so bili odobreni sklepi odseka, in sicer podpora Slovenskemu obrtnemu društvu v znesku 5000 Din, podpora prireditvenemu odboru okrajne kmetijske razstave v znesku 5000 Din, za spomenik skladateljem Ipavcem pa znesek 1000 Din.

ŽIVAHEN POTEK VOLITEV V UPRAVNI ODBOR MESTNE HRANILNICE.

Na dnevnem redu sinočne seje mestnega občinskega sveta so bile tudi volitve šestih članov v upravni odbor Mestne hranilnice. Uvodoma je župan g. dr. Lipold raztolmačil postopek volitev po pravilih Mestne hranilnice. Volitve so bile svobodne, tajne in po čistem proporciju. Vložene so bile štiri kandidatne liste, in sicer Bureševa, Petejanova, Kieserjeva in Juvanova. Navzočih je bilo 34 občinskih odbornikov in je bila ena glasovnica prazna. Bureševa lista je dobila 17 glasov, torej 3 mandate, Petejanova 7 (1 mandat), Kieserjeva 2 glasova (1 mandat), Juvanova pa 7 glasov (1 mandat). Izvoljeni so bili: Franjo Bureš, Jakob Lah, dr. Vinko Rapotec, Josip Petejan, dr. Karel Kieser in dr. Rudolf Juvan.

Po končanih volitvah je župan zaključil javno sejo, na kar je sledila tajna seja.

Spomin utemeljitelja hrvaške stenografije

ODKRITJE SPOMINSKE PLOŠČE NA ROJSTNI HIŠI PROF. FRANA MAGDIČA V LOGAROVCIH NA MURSKEM POLJU.

Lepo in intimno slavlje se je vršilo v ponedeljek v Logarovcih na Murskem polju ob priliki odkritja spomske plošče ustanovitelju hrvaške stenografije, prof. Franu Magdiču. Slikovita četa murapoljskih jahačev je ob zvokih znane Zacherlove godbe spremljala elito hrvaških stenografov, zastopnikov slovenske stenografije in uradov do slavljenčeve rojstne hiše, kjer se je najprej brala maša.

Po slavnostnem govoru predsednika Hrvatskega stenografskega društva, prof. Jamnickega, je spregovoril v imenu vlade sreski načelnik dr. Farčnik, v imenu naše univerze rektor dr. Slavič, za hrvaške stenografije prof. Dragičeva in v imenu slovenskih stenografov prof. Rakuša. Pismene pozdrave so poslali srbski, bolgarski in češki stenografi.

Kljub delavniku se je zbralo poleg šolske dece in gasilcev prav mnogo ljudstva, ki je z očitnim zanimanjem sledilo govornikom. Navdušenje je raslo od govora do govora, slavnost je postala manifestacija jugoslovanskega pobratimstva v najlepšem pomenu besede.

Odkritju plošče je sledila pogostitev, kjer se je pokazala znana prleška gostoljubnost, prisrčnost in veselost v tako odlični meri, da so bili bratje Hrvati kakor tudi slovenski zastopniki vzhiceni. Navzoča poslanca gg. Zemljič in Pavlin sta občrtala velik pomen slavlja za medsebojno spoznavanje, dočim je dr. Kesterčanek iz Zagreba dal duška vseobčemu naziranju, da je bil mogoč tako krasen potek prireditve, ki je bila zamišljena le v skromnem obsegu, samo zaradi tega, ker so domačini in vaščani z žu-

panom na čelu sodelovali z umevanjem in požrtvovalnostjo.

Mursko polje, ki je dalo Hrvatoma poleg Magdiča še stenografe prof. Vambergerja in prof. Vinkoviča, bo ostalo udeležencem proslave po svoji slikovitosti in gostoljubnosti v najlepšem spominu. Spominska plošča v Logarovcih pa je ponoven dokaz, kako tesno povezani so bili naši Prleki s Hrvati že v preteklem stoletju.

Pobrežka „Zarja“ na igralskih deskah

Prijazno Pobrežje, ki je naseljeno večinoma z delavskim življenjem, se kulturno prav lepo dviga. Veliko zaslug za to duševno izzivljanje ima gotovo tudi znano in priznано pevsko društvo »Zarja«. V tem društvu so vse stanovske razlike izbrisane in vlada zato v njem ona harmonija dela in družabnosti, ki je za procvit društva neobhodno potrebna. »Zarja« je tudi preko mej Pobrežja znana po svojih uspešnih pevskih nastopih, za prijetno izpremembo pa vpripori kdaj pa kdaj tudi kako igro v Renčljev dvorani. Kako bi tudi ne, saj ima med svojim članstvom mnogo izvežbanih igralcev, ki so na zares visoki stopnji diletantske umetnosti.

»Zarja« je pač vedela, da se Pobrežani radi smejejo, — smeh pa je v teh težkih časih tudi potreben. — zato je v soboto zvečer vpriporila povsem uspelo burko v treh dejanjih »Turške kumare« ali »Harem gospoda Vrbke«. Velika Renčljeva dvorana je bila do poslednjega pro-

stora zasedena in je bilo navzočih tudi mnogo meščanov. Uvodoma je stopil na oder društveni predsednik g. Jančer in pozdravil vse gledalce, zlasti pa pobrežkega župana g. Volka, starosta Sokola Pobrežje g. Klemenčiča ter g. Požarja.

Takoj nato se je pričela igra, čije režija je bila v spretnih rokah učiteljskega g. Ivana Duha. Ta je zelo posrečeno razdelil vloge in postal delo na kolikor mogoče zabaven način, saj to je dokazal smeh dolgi dve uri. G. Duh je nastopil tudi v glavni vlogi Vrbka, veletrgovca s kumarami. Njegov lik in njegovo izvajanje je bilo med najboljšimi, če ne najboljši. Prijetno nas je presenetila tudi Vrbkova žena Konstanca, katero je podala prepričevalno gđ. Dragica Božičeva. Njen nastop in celotno podajanje tako težke vloge je pokazalo, da je bila vlogi dorasla, se je vanjo vživela in je prikazala Vrbkovo ženo tako precizno, da se diletantizma prav nič ne vidi. Zelo zabaven je bil tudi nadučitelj Martin Picek, katerega je igral g. Alojz Zega. Njegova maska je bila najbolj posrečena. Njegov nastop pa je izvalil poleg Vrbkovega največ smeha. Doslej navedeni igralci se obetajo razviti na deskah do popolne igralske dovršenosti. Zelo dobro sta odigrali hčerki gospoda Vrbke, Trudo in Sento Greta Siničeva in Milena Černičeva. Svojevrsen tip je bil Vrbkov prijatelj Vintar, katerega je podal g. Jožko Drozg, ki je tudi zadovoljivo odigral svojo sicer ne preveč karakteristično vlogo. Evnuh Abdula v osebi g. Rojka je nastopil samo v nekaj prizorih, vendar pa je tudi tu prišla do izraza njegova igralska sposobnost.

Tudi nastopi Trudinega učitelja violine Zaica v osebi Franceta Roškarja so bili kaj zabavni. Skratka, vsi igralci so prav dobro podali svoje vloge, ker bi se

Knjige za vse osnovne, meščanske in srednje šole kupuj v knjigarni
Tiskovne zadruge, Aleksandrova c. 13.
Tudi na obroke! 3575

sicer gledalci ne bili tako od srca smejali. Pozna se jim, da so nastopili že v mnogih igrah. Prepričani pa smo, da vpliva na dobro izvajanje igralcev sodelovanje Pobrežanov, ki poplačajo njih trud vsaj s častnim obiskom pri predstavi. V tem pa imajo igralci kakor tudi društvo »Zarja« veliko zadoščenje. Sodelovanje z društvom pomaga k podvigu društva in kulture vsega naroda. Zatorej »Zarja« in njeni igralci le še večkrat pripravite Pobrežanom in meščanom, ki zasledujejo vaše kulturno udejstvovanje, tako lepe večere. Naprej k uspehom!

Ptuj

Novi grobovi. V Budini pri Ptujju je po dolgi mučni bolezni umrl g. Ivan Kasper, vpokojeni ravnatelj ptujske mestne hranilnice. Pokojnik je bil znan računski strokovnjak in sodni izvedenec. Pokojnik je oče glavnega urednika »Mariborers Zeitung«. Dosegel je starost 70 let. Spoštovani družini naše globoko sožalje!

Nočni napad. Preteklo noč so še neznan nočni razgrajči napadli 24-letnega hlapca Antona Perneka v Janežovcih pri Sv. Urbanu in ga z noži obdelali tako hudo, da so ga morali prepeljati v ptujsko bolnišnico.

Brezvestnost. Posestniku Ivanu Zampu v Levanciji je neki brezvestnež zastupil lepo mlado kobilo, ki je bila še pred kratkim premovana. Živinozdravnik, ki je bil poklican, je ugotovil zastupljenje z mišnico. Zadeva je prijavljena orožnikom in je upati, da pridejo storilec kmalu na sled. Isti dan se je Zampu ponesrečila še druga, isto tako premovana kobila, ki si je zlomila nogo pri vožnji in so jo morali zaklati. Zampa ima zaradi tega 10.000 Din škode.

Kino. V sredo 12. in v četrtek 13. t. m. se predvaja vefilm »Zbogom lepi dnevi« z Brigito Helmovo v glavni vlogi. V soboto 15. ob 20. uri in v nedeljo 16. septembra ob 18.30 in 20.30 je na vrsti film »Plačana ljubezen«.

Nezaupljivi mož.

Žena: No, možček, kako ti tekne torta?

Mož: Imenitno, draga ženica. To si gotovo kupila sama.

